

Fr. Kálmán Peregrin ofm

A DÉLVIDÉKI VÉRENGZÉSEK ÁLDOZATAIÉRT

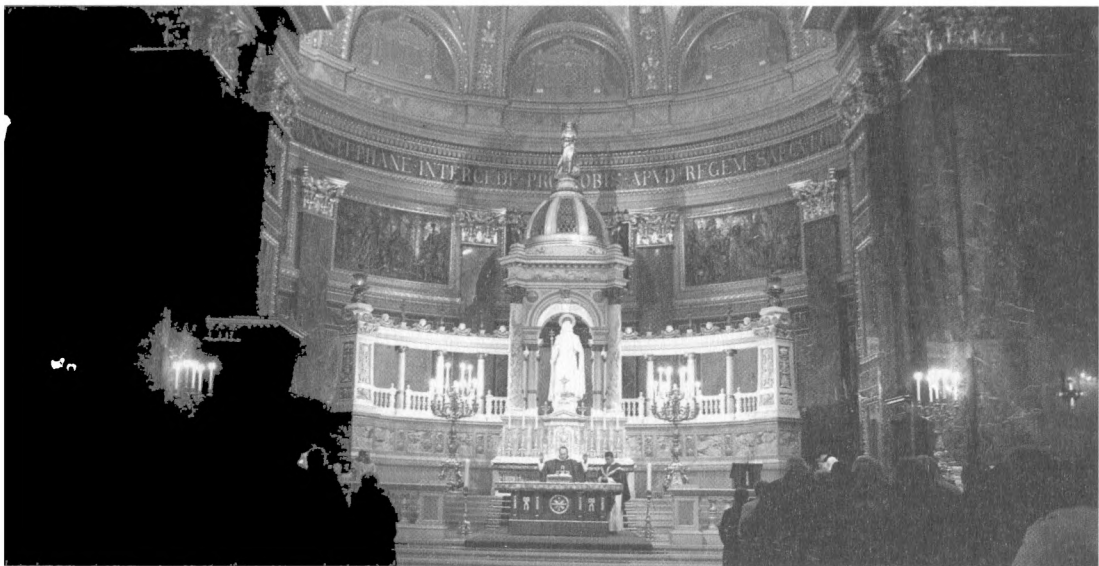
Prédikáció a délvidéki vérengzések áldozataiért bemutatott szentmisén
2011. november 27. Szent István Bazilika, Ádvent 1. vasárnapja

Virrasszatok (Mk 13,33)! Ádvent első vasárnapján az egyház Jézusnak ezzel a felszólításával fordul hozzánk – Krisztusban Kedves Testvérek! –, hogy megnyissa szívünket az Úr érkezésének felismerésére. A keresztény életnek ezt a momentumát nem szabad félresöpörnünk, vagy látókörünkől kiszorítanunk, hanem szüntelen emlékeztünkbe kell idéznünk. Ádvent idején ezért járunk roratéra, hajnali misére! Már ezzel is jelezzük Istenüknek: elé sietünk, időnkét szenteljük neki, áldozatot vállalunk érte.

Az imént hallott felszólítás ugyanakkor a Márk evangélium egészét szemlélve érthető

meg igazán. Márk evangélista ugyanis műfajteremtő volt, hiszen evangéliumának megírásával a korabeli közéletből ő emelte át elsőként Jézus személyének, küldetésének és tanításának összefoglalására az *evangélium* kifejezést. Hiszen eredetileg ez a fogalom egyszerre jelölte a római birodalom fővárosában hozott törvények gyűjteményét és az örömteli tartalommal bíró közügyek összességét, amit elvittek a provinciák városaiba, hogy mindenki megismerhesse azokat.

Jézus tehát az Atya öröme, szavai és gesztusai pedig lehetőséget biztosítanak ne-

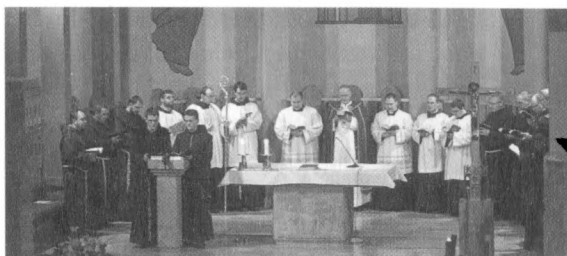

Szent István Bazilika 2011. november 27.

künk arra, hogy bekapcsolódjunk Isten életébe. De Jézus ugyanakkor törvény, akihez mérhetjük magunkat, és akihez igazodnunk kell, ahhoz hogy „felépüljön” közöttünk Isten városa. Ennek fényében a virrasztó ember különbözik az aludni nem tudótól. A virrasztó lehet álmos és fáradt, ám az érkezés öröme legyőzi tompultságát, mert tudja, valami olyan történik vele, amit nem mulaszthat el, amiért vagy akiért érdemes a bágyadságot leküzdeni, akinek jöveteléhez jó és fontos dolog hozzáigazítanunk még az éjszaka sötétségének megélését is.

A Szentírásban azonban az evangélium első megvalósítója mindig – így itt is –, az Isten. Őt a teremtéstől fogva „éberen tartja” az ember sorsa, vár rá az éj sötétjében, és nem akar nélkülünk boldog, „kipihent” lenni, hanem eljön, élénk siet az éjszakába, érdemesnek tartja értünk odaadni az életét. Az első evangéliumot és tanítványokat ez a felismerés motiválta abban, hogy eseményeiben már a Jézus halála utáni években, majd néhány évtized után írásos formában is rögzítsék: Krisztus vére a történelem egy konkrét pontján átvérezte az emberiség történetének szövetét, és ezzel Isten emberek iránti szeretete örökre megjelölte ezt a földet. Erre utal a virrasztásra való felszólítás is, ami Márk evangéliumában Jézus szenvedésének kapujában hangzik el. Majd pedig a kereszten elhaló Krisztust látva születik meg a pogány százados vallomásaiban az egyház kétezer év óta hangzó, és ma hozzánk is elérkező hitvallása: *Ez az ember valóban Isten Fia volt!* (Mk 15,39).

Kedves Testvérek! Amikor a mai napon az 1944-es délvidéki vérengzések áldozataiért mutatjuk be ezt a szentmisét a bor abban a kehelyben lesz Krisztus Vérévé, amely fölött rendtársam, Köröstyös Krizosztom az elhurcolása előtti hetekig, éve-

Boldoggá avatási per megnyitása 2011. november 27.

ken át, minden nap kimondta e szavakat: ez az én vérem kelyhe. Azon az őszön pedig Kovács Kristóf atyával együtt saját vérével itatta át Dél-Bácska földjét, hogy a világnak ezt a pontját is áthassa és átváltoztassa Isten szeretetének e kinyilvánulása. *„Én mindenképpen maradni szeretnék, s úgy látom, P. Kristóf és Mihály is maradnának szívesen. Illetve, nem akarjuk cserbenhagyni azt a népet, amely megszeretett minket, nagy áldozatot hozott, és akiknek minden bizalmuk az Isten után bennünk van. Itt maradásunk valószínű következményeivel tisztában vagyunk...”*¹ – írta előljárójának 1944 szeptemberében. Ők, Kristóf és Krizosztom virrasztva, éberen és tudatosan várták a rablót (vö. Jn10,1), és nem engedték, hogy kifossa őket, vagyis elvegye emberségüket. *„Nem veszi el tőlem senki, magam adom oda, mert van rá hatalmam, hogy odaadjam, és van rá hatalmam, hogy visszavegyem. Ezt a parancsot kaptam az Atyától.”* (Jn 10,18).

A partizánok által 1944-től elhurcoltak úgy gondolták, ártatlanok, hiszen azok, akik a korábbi bűnöket elkövették már elmenekültek, az 1942-ben meghurcoltak kárpótlását pedig a magyar kormány megkezdte, és ezzel elismerte ártatlanságukat. Sőt korábban ők maguk is mentették azokat, akiket üldözött az igazságtalanság. Az

¹ Köröstyös Krizosztom 1944. szeptember 11-ei levele, MFKL, 1602/1944.

1944-ben kezdődő vérengzések áldozatai ebben a szellemben, tehát az evangéliumi gazda példája szerint (vö. Mt 24,43) őrizték családjuk, otthonuk és településük életét a betörő rablók elől, és eközben nem váltak rablónak vagy gyilkossá. Ártatlanul szenvedtek, mint a Bárány, kit kétezer éve hurcoltak meg és öltek le. Amikor rájuk emlékezünk és értük imádkozunk, így az Urat látjuk magunk előtt, aki a virrasztók, az emberségüket megőrzők elé siet, aki élénk sietett már kétezer éve is, hogy reményünket ne veszítsük, hanem megerősödjünk annak megvallásában: nem a gyilkosok a győztesek, hanem az ártatlanok, mert a bosszú folyamatának csak ők képesek megálljt parancsolni, hiszen a gonoszságnak csak az irgalom szab határt.

„A gonoszságnak csak az irgalom szab határt” (XVI. Benedek pápa)! Ez a 20. század minden vértanújának és áldozatának egyetemes üzenete! És éppen ezért volt jó látni az elmúlt napok megnyilatkozásaiban, hogy senki sem, még az embertelenség e nehéz terhétől szenvedők sem kiáltottak bosszúért vagy beszéltek

Körösztös Krizosztom kelyhével misézik Kálmán Peregrin

kollektív bűnösségről. Az áldozatok tehát megtermették gyümölcsüket az emlékezőkben! Azt viszont kérték és e helyről is kérjük, nevezzék nevén a bűnt, mondjuk ki az igazságot, Szerbia és a magyar társadalom különféle szervei engedjék meg és segítsék, hogy az árván maradottak, szeretteik sírja felett virrasszanak, és így még több erőt meríthessenek áldozatvállalásukból.

Vigiliate! Virrasszatok! Jézus felszólítását meghallva most is az Úr szolgálatára szegődünk, amikor az oltár köré gyűlve imádságunkkal körül vesszük és szólítgatjuk Őt, amikor színe elé helyezzük az ártatlan vérontások számtalan sebét. Azt kérjük tőle, hogy miként az Ő sebei gyógyulást, életet és reményt szereznek számunkra, valahányszor e kehelyben a bor Vérévé lesz, ugyanúgy változtassa át az ártatlanok szenvedésének minden momentumát életadó emlékezetté, amelyből erőt meríthetünk mi is, valamint nemzetünk és Közép-Európa minden népe a kiengesztelődéshez, az igazságosságához, és az igazságtalanságok közepette is megőrzött irgalmassághoz. Mert a gonoszságnak csak az irgalom, az emberi kapcsolatokban érvényre jutó Isteni Irgalom szabhat határt! *Virrasszatok tehát* (Mk 13,37)! Ámen.

„*Vigyázzatok, legyetek éberek, mert nem tudjátok, mikor jön el az idő. Éppen úgy, mint az idegenbe készülő ember, aki ott hagyja házáat és szolgálóira bízta vezetését, mindegyiknek kijelöli a maga feladatát, a kapusnak is megparancsolja, hogy virrasszon. Legyetek hát éberek! Nem tudjátok ugyanis, mikor érkezik meg a ház ura: lehet, hogy este, lehet, hogy éjfélkor, vagy kakaszórára, vagy reggel. Ne találjon alva, ha váratlanul megérkezik! Amit nektek mondom, mindenkinek mondom: Legyetek éberek!*” (Mk 13,33-37)